

Холявка Софія Володимирівна,
аспірант, Львівський національний
університет ім. Івана Франка

ТЕХНОПАРКИ ЯК УЧАСНИКИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН

З аналізу світового досвіду вбачається, що економічне зростання розвинутих держав та їх окремих регіонів вже давно базується на використанні сфери знань і технологій, а їх ефективне поєднання гарантує прогресивний розвиток цих держав. Однією із найбільш вдалих форм інноваційної діяльності є технопарки.

Створення технопарків має для нашої країни особливе значення. Діяльність технопарків сприяє створенню особливої інфраструктури, яка забезпечує зв'язок наукового центру та бізнесу, породжує і підтримує на стартовому етапі малі високотехнологічні підприємства.

Не дивлячись на те, що технопарки існують більш півстоліття, на даний момент не існує загальноприйнятого їх визначення або сталої класифікації.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» технологічний парк (технопарк) – юридична особа або група юридичних осіб (далі – учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання

вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції [1].

Пріоритетні напрями діяльності для кожного з технологічних парків розробляються відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та затверджуються Президією Національної академії наук України та центральним органом виконавчої влади з питань науки.

Міжнародна асоціація технологічних парків запропонувала наступне визначення: технологічний парк – це організація, керована фахівцями, головною метою яких є збільшення добробуту місцевого співтовариства за допомогою просування інноваційної культури, а також змагальності інноваційного бізнесу і наукових організацій. Для досягнення цієї мети технопарк стимулює і управляє потоками знань і технологій між університетами, науково-дослідними інститутами, компаніями і ринками. Він спрощує створення і зростання інноваційних компаній за допомогою інкубаційних процесів і процесів виведення нових компаній з тих, що існують.

Таке широке визначення технопарку мало на своїй меті охопити всі існуючі в світі моделі. Таким чином дане визначення задає мінімальний набір стандартів і вимог для технологічних парків. Міжнародна асоціація технопарків особливо відзначає еквівалентність таких понять як «технологічний парк», «технопол», «технологічний ареал», «дослідницький парк» і «науковий парк». У Великобританії звичайно використовують термін «науковий парк», в США – «дослідницький парк», а в Росії – «технопарк».

Організації, покликані стимулювати створення технологічних парків на своїй території визначають їх конкретніше, вважаючи, що технологічний парк – це юридична особа, створена для раціонального використання наукових і технологічних ресурсів для поліпшення економічної бази регіону. Місією технопарку є стимулювання регіонального розвитку, а також спрощення реалізації комерційних і промислових інновацій. Діяльність технопарку збагачує наукову і/чи технічну культуру регіону, створює робочі місця і додану вартість.

Таким чином, можна виділити наступні ознаки технологічного парку, а саме: являє собою масштабний науково-промисловий комплекс (часто утворює окрему територіальну одиницю); створений для виробництва нової прогресивної продукції або розроблення нових наукоємних технологій на базі

тісних відносин з університетами і науково-технічними центрами; метою якого є досягнення територіального зближення між необхідною для наукових досліджень матеріальною базою, що належить промислому виробництву, та людським потенціалом країни, що є фактором формування максимально сприятливих умов для процесу інноваційного розвитку; в якому поєднуються наука, техніка і підприємництво, здійснюється тісне співробітництво між академічною наукою, підприємцями, місцевими і центральними органами влади.

Щодо класифікації технопарків законодавство не передбачає чіткого поділу на групи, класи чи інші розмежування. Однак проаналізувавши ознаки технологічного парку та надавши його визначення можна провести розподіл технологічних парків на три основні групи: технопарки, що створені при вищих навчальних закладах, які не мають жодних пільг і будь-якої іншої підтримки з боку держави; технопарки, які функціонують всередині спеціальних (вільних) економічних зон; а також технопарки, створені на базі великих наукових центрів чи при вищих навчальних закладах, які мають потужні наукові підрозділи та відповідають вимогам Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків», користуються спеціальними пільгами та державною підтримкою, що обумовлені у вищенаведеному законі.

З проведеного аналізу можна зробити висновок, що теорія і практика інноваційної діяльності динамічно розвивається, постійно вдосконалюючи організаційну структуру технопарків та інноваційних структур інших форм, тому потрібно постійно вивчати світовий досвід їх функціонування і гнучко реагувати на будь-які прогресивні зміни.

Таким чином, уряд України повинен прийняти нові рішення щодо розроблення нових програм розвитку технологічних парків при цьому беручи за основу досвід інших розвинутих держав.

Література:

1. Закон України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків” від 12.01.2006 № 333-ХІУ // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 22.
2. Атаманова Ю. Теоретичні проблеми становлення інноваційного права України / Ю. Атаманова. – Х.: Факт, 2006. – 256 с.
3. Закон України «Про спеціальну економічну зону «Яворів» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/402-14>
4. Ревуцький С. Технологічні парки в Україні як важлива форма інноваційної інфраструктури / С. Ревуцький // Інноваційна інфраструктура в контексті національної інноваційної системи (економіко-правові проблеми): монографія / за науковою редакцією О. Бутнік-Сіверського. – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2011. – с. 240.